

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 18 oktober 2022

Udgifter og bidrag til valgkampagner - Beskatning og fradragsret[©]

*Af advokat (L) Bodil Christiansen, Advotax Advokatfirma
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Med en langvarig valgkamp, der tilmed blev varslet måneder i forvejen, har kandidaterne haft god tid til at starte valgmaskinen. Det aktualiserer spørgsmålet om beskatningen af økonomien i valgmaskinen, herunder dels beskatningen af støtte til politiske partier og enkeltkandidater og dels spørgsmålet om fradragsret for bidrag og udgifter til valgkampagner.

Bidrag og anden form for økonomisk støtte til politiske partier og enkeltkandidater til demokratisk valgte poster har i sig selv og ud fra mange synsvinkler en væsentlig offentlig interesse.

Beskatningen af disse bidrag hos modtageren påkalder sig ligeledes interesse - i sagens natur i første række for den direkte modtager, men også for offentligheden.

På **udgiftssiden** er spørgsmålet i første række, om der er fradragsret for udgifter til valgkampagner. Det er aktuelt både for donorerne og for de kandidater, der må finansiere deres valgkamp helt eller delvist af egne midler.

I. Beskatning hos modtageren

Offentlige tilskud efter partistøtteloven skal ikke beskattes hos modtageren. Det gælder både tilskud til partier og til kandidater, der er opstillet uden for partierne ved det senest afholdte folketingsvalg.

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 18 oktober 2022

Tilskud fra private

Er der derimod tale om tilskud fra private, herunder enkeltpersoner, virksomheder, fonde mv., kan sagen stille sig anderledes.

I praksis er anlagt en skarp sondring mellem på den ene side bidrag ydet til et politisk parti og på den anden side bidrag ydet til en bestemt politiker indenfor et parti henholdsvis til en kandidat udenfor partierne.

Private bidrag til et parti

Bidrag til et parti anses i praksis som skattefrit for partiet med henvisning til, at bidraget anses som en indkomst af ikke-erhvervmæssig karakter.

Bidrag fra et parti til enkeltkandidater

Bidrag fra et parti til den enkelte kandidat er som udgangspunkt ligeledes skattefrit for kandidaten som modtager. Det har støtte i to ministerudtalelser og tiltrådt af Landsskatte retten i en nyere afgørelse fra maj 2022, jf. nedenfor..

Helt tilbage i 1995 oplyste den daværende skatteminister herom⁽¹⁾, at:

”...Når en privatperson eller en privat virksomhed ønsker at yde et bidrag til en politiker, vil situationen dog formentlig normalt være den, at bidraget gives til partiet, som kanalisere det ud til den enkelte kandidat til brug for dennes politiske arbejde. Der vil derfor i praksis typisk ikke være noget beskatningsproblem. Et beløb, som et parti bruger i en valgkampagne for at promovere en af partiets politikere, betragtes nemlig ikke som en indtægt for denne og skal derfor ikke medregnes til den pågældendes personlige indkomst.”

¹ Tfs 1995, 620

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 18 oktober 2022

På linie hermed udtalte skatteministeren i 1997⁽²⁾, at:

”Det fremgår heraf, at private bidrag til et politisk parti ikke er skattepligtige for partiet eller for den enkelte kandidat, når partiet anvender midler til at føre partiet og enkelte kandidater frem.

....

Det er dog min opfattelse, at der i praksis typisk ikke vil være et beskatningsproblem, fordi situationen formentlig normalt vil være den, at bidraget gives til partiet, som kanaliserer det ud til de enkelte kandidater i forbindelse med deres politiske arbejde.”

I anden sammenhæng tilkendegav Skatteministeriet⁽³⁾ sideløbende, at:

”Med det nuværende regelsæt er valgtilskud m.v. fra private kun skattefrie, såfremt de ydes direkte til et politisk parti. Til gengæld får det ingen skattemæssige konsekvenser for modtagerne, såfremt et bidrag derefter kanaliseres ud til brug for enkeltkandidaters valgkampagner m.v.”

Landsskatterettens kendelse fra maj 2022⁽⁴⁾

En sådan sag om bidrag fra partiet til en kandidat blev forelagt for Landsskatteretten så sent som i maj 2022. Sagen drejede sig om beskatning af tilskud til en byråds kandidat, som var opstillet for en kommunalpolitisk liste tilknyttet en lokal Lejerforening.

Lejerforeningen havde refunderet byråds kandidatens udgifter, som byråds kandidaten havde afholdt til valgkampen med blandt andet et beløb på 141.000 kr.

Landsskatteretten nåede her frem til, at det fulde beløb var støtte til partiets valgkampagne, og fritog herefter byråds kandidaten for beskatning af beløbet

²⁾ TfS 1997, 554

³⁾ TfS 1997, 553

⁴⁾ Landsskatterettens kendelse af 10. maj 2022, jr. nr. 17-0989158

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 18 oktober 2022

Private bidrag til en bestemt kandidat

Bidrag til en kandidat udenfor partierne eller til en bestemt politiker inden for et parti anses derimod som skattepligtig, personlig indkomst for kandidaten. Det betyder, at bidraget skal beskattes på samme måde som f.eks. lønindkomst, dvs. med op til højeste marginale skattesats.

Skattepligten omfatter efter praksis bl.a.⁽⁵⁾ ”private bidrag fra en privatperson, en faglig klub på en arbejdsplads eller en erhvervsdrivende direkte til den enkelte kandidat. Tilsvarende når en bredere personkreds går sammen om at yde et bidrag til en enkelt kandidat.”

Skattepligten for enkeltpersoner omfatter ikke kun kontante bidrag, men også bidrag i form af naturalier, f.eks. under visse omstændigheder støtteannoncer m.v.

Den skattemæssige position, hvor bidrag til partier er skattefrie, selv om partiet kanalisere støtten hen til enkeltkandidater, favoriserer selvsagt kandidater med en partiorganisation i ryggen.

Kandidaters afkald på bidrag til fordel for partiet

En yderligere facet i denne forbindelse drejer sig om de skattemæssige konsekvenser ved en kandidats afkald på bidrag til fordel for partiet.

Herom udtalte skatteministeren i 1995⁽⁶⁾, at:

”...Privat ydet støtte til en kandidat uden for partierne eller til en bestemt politiker inden for et parti er personlig indkomst for den pågældende ... Er situationen den, at en politiker til fordel for sit parti giver afkald på et bidrag, som den pågældende har modtaget fra privat side, vil bidraget være skattepligtigt for politikeren, da denne ved afkaldet disponerer over bidraget. Der er ikke hjemmel for politikeren til at fradrage bidraget ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst...”

⁵⁾ TfS 1997, 554

⁶⁾ TfS 1995, 620

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 18 oktober 2022

Formalia

En afgørelse fra 2017 fra Landsskatteretten⁽⁷⁾ viser, at der stilles krav om klar overholdelse af formalia ved ydelse af bidrag gennem partiorganisationen for at opretholde skattefrihed vedrørende de modtagne valgbidrag.

I den pågældende sag havde partiets sponsorer ved kampagnens start indbetalt et støttebeløb til lokalforeningens til foreningens konto, hvor foreningens kasserer var registreret som ene fuldmagtshaver. Proceduren var herefter den, at når kandidaten havde afholdt en udgift vedrørende kampagnen, fremsendte kandidaten bilaget herfor til lokalforeningen, hvorefter kandidaten fik refunderet den pågældende udgift.

Disse refusioner var skattefrie for kandidaten.

Medio februar 2015 afgik lokalforeningens kasserer imidlertid ved døden, og kandidaten aftalte herefter telefonisk med sponsorer, at sponsorbidrag til lokalforeningen blev indbetalt til kandidatens private konto, da det i en periode efter kassererens dødsfald ikke var muligt for lokalforeningen at afholde kampagneudgifter fra foreningens konto, da der ikke var noget registreret en fuldmagtshaver.

Disse bidrag blev anset for skattepligtig for kandidaten.

II. Fradragsret og andre skattemæssige konsekvenser for private bidragsydere

For private bidragsydere er spørgsmålet om skattemæssig fradragsret for bidrag til valg.

Skattemyndighedernes praksis er her ganske klar og meget enkel. Der er således ikke skattemæssig fradragsret for udgifter afholdt med henblik på at varetage eller forfølge politiske formål.

⁷⁾ SKM2017.488.LSR

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 18 oktober 2022

Bidrag er ikke en driftsomkostning

Hverken lønmodtagere eller erhvervsdrivende, herunder virksomheder drevet i selskabsform, har skattemæssig fradragsret for bidrag til valgkampagner m.v.

Dette gælder, selv om der med bidragene til givne partier eller folketingskandidater forfølges formål, som har betydning for lønmodtagerens fortsatte ansættelse eller for virksomhedens omsætning – og dermed for den skattepligtige indkomst.

Skattestyrelsens synspunkt er her dette, at udgifter til f.eks. støtte af politiske partier eller politiske formål ikke kan fratrækkes, uanset hvor nært eller direkte udgifterne i øvrigt er forbundet med bidragsyderens løbende indkomsterhvervelse.

Bidrag til politiske partier eller formål anses således ikke som en driftsomkostning.

Bidrag til en erhvervsklub

Det samme gjaldt ifølge en afgørelse fra 28. marts 2022⁽⁸⁾ fra Landsskatteretten for bidrag til en såkaldt erhvervsklub tilknyttet et bestemt politisk parti, hvor medlemmerne ”indgik i en konstruktiv dialog med partiet om politiske emner ... med henblik på at forbedre rammevilkårene for danskerhvervsliv.”

Den pågældende klub var efter det oplyste en netværksgruppe, hvor erhvervslivet mødes med politikere for at diskutere erhvervsrelaterede politiske emner, pleje netværk med andre erhvervsledere og udveksle erfaringer til gavn for alle deltagerne.

Gaver og løbende ydelser

Lønmodtagere og virksomheders bidrag til politiske partier eller folketingskandidater kan heller ikke fradrages efter reglerne om skattemæssig fradragsret for gaver til almen-

⁸⁾ Jr. nr. 18-0007153

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 18 oktober 2022

velgørende eller almennyttige formål, da organisationer, foreninger m.v., der varetager politiske, økonomiske eller erhvervsmæssige interesser, ikke anses for almennyttige.

Selskabers bidrag – udbyttebeskatning af aktionæren

For virksomheder, der drives i selskabsform, kan selskabets bidrag til politiske foreninger mv. få yderligere konsekvenser i form af en udbyttebeskatning af hovedaktionæren. m fl.

En sådan sag blev forelagt for Skatterådet i 2015⁹⁾, hvor en hovedaktionær ønskede svar på, om selskabet kunne yde støtte til politiske foreninger uden skattemæssige konsekvenser for hovedaktionæren.

Selskabet havde i 2013 valgt at støtte tre politiske partier i forbindelse med valg til kommunalbestyrelsen med i alt knap 400.000 kr., fordelt på partier i tre forskellige kommuner.

Selskabet havde ydet bidraget, da de pågældende partier havde vist speciel interesse i at støtte projekter, som relaterede sig til selskabets forretningsområde, og da hovedaktionæren vurderede, at det var i selskabets interesse, at de kommende kommunalbestyrelser i de tre kommuner var mere positivt stemt for kommende projekter i kommunerne.

Skatterådet tilkendegav i denne sag, at selskabets støtte til de politiske foreninger - på baggrund af de samme betragtninger som ovenfor anført - ingen tilknytning havde til selskabets erhvervsmæssige virksomhed, men alene blev ydet i hovedaktionærens personlige interesse.

På denne baggrund blev hovedaktionæren udbyttebeskattet af de knap 400.000 kr., da hovedaktionæren ansås for at have hævet støtten i selskabet og herefter havde videregivet støtten til de politiske foreninger

⁹⁾ SKM2015.365.SR. Se tillige tidligere SKM2006.559.LSR

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 18 oktober 2022

Kandidatens egne udgifter

Beslutter en folketingskandidat at finansiere sin egen valgkamp helt eller delvist, har kandidaten ikke skattemæssig fradragsret for de udgifter, som kandidaten afholder i forbindelse med sin valgkampagne, f.eks. udgifter til annoncer, fliers, bolcher til uddeling, og andre udgifter til - som det anføres i en ældre udtalelse fra det daværende Statskattedirektorat - valgpropaganda.

Skattemyndighedernes synspunkt er her nærmere, jf. også ovenfor, at udgifter, der afholdtes for at fremme politiske synspunkter, ikke kan anses for afholdt for at erhverve, sikre eller vedligeholde en indkomst, men derimod må anses for afholdt for at fremme kandidatens synspunkter og politiske arbejde.⁽¹⁰⁾

— 0 —

¹⁰ Jf. Tfs 1984, 472 LSR